

شماره چاپ ۹۱۲

شماره ثبت ۴۲۴

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره نهم - سال دوم

تاریخ چاپ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱

یک شوری

لایحه منشور سازمان همکاری اقتصادی هشت کشور در حال توسعه

کمیسیونهای ارجاعی

اقتصادی

اصلی:

امنیت ملی و سیاست خارجی - قضائی و حقوقی

فرعی:

معاونت قوانین

اداره گل تدوین قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۴۹۴۸۷/۱۵۹۷۸۳

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۵

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه «منشور سازمان همکاری اقتصادی هشت کشور در حال توسعه»
که بنا به پیشنهاد وزارت امور خارجه در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۹/۱۳ هیأت وزیران
به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

حسن روحانی

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

به منظور دستیابی به اهداف سازمان همکاری اقتصادی هشت کشور در حال
توسعه (دی هشت) و تبیین اهداف، اصول و حوزه همکاری، نحوه عضویت، ارکان،
جلسات فنی، آیین کار، حل و فصل اختلاف‌ها، بودجه و امور مالی و امتیازها و
مصونیت‌های سازمان و نحوه کناره‌گیری از آن، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی
تقدیم می‌شود:

عنوان لایحه:

منشور سازمان همکاری اقتصادی هشت کشور در حال توسعه

ماده واحده - منشور سازمان همکاری اقتصادی هشت کشور در حال توسعه
مشمول بر یک مقدمه و بیست و هفت ماده به شرح پیوست، تصویب و اجازه
مبادله اسناد آن داده می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر امور خارجه

منشور سازمان همکاری اقتصادی هشت کشور در حال توسعه

مقدمه

ما کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی دی - هشت شامل جمهوری مردم بنگلادش، جمهوری عربی مصر، جمهوری اندونزی، جمهوری اسلامی ایران، مالزی، جمهوری فدرال نیجریه، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه؛ با در نظر داشتن بیانیه استانبول که از طریق آن سازمان همکاری اقتصادی هشت کشور در حال توسعه که از این پس «دی - هشت» خوانده می‌شود، در تاریخ ۱۵ ژوئن ۱۹۹۷ (۱۳۷۶/۳/۲۵) تأسیس گردیده است،

با تأکید بر تبعیت از اصول و اهداف ذکر شده در بیانیه استانبول، با عزم به تقویت هر چه بیشتر همبستگی‌های تاریخی عمیق ریشه‌دار موجود در بین اعضاء و مردم آنها در جهت همکاری‌های مؤثر در همه زمینه‌ها به منظور دستیابی به اهداف توسعه اقتصادی مشترک،

مصمم بر انجام تلاشهای مشترک در جهت ارتقاء شرایط اقتصادی، اجتماعی و رفاه مردم خود به ویژه در راستای ریشه کنی فقر و نیل به شرایط بهتر زندگی، با تمایل به ایجاد چهارچوبی مستحکم در همکاری‌های اقتصادی برای توسعه، که تمام جنبه‌های فعالیتها را پوشش می‌دهد و مرتبط با بهبود شاخصهای اجتماعی و اقتصادی خواهد بود که تغییر در کیفیت زندگی مردم کشورهای عضو را به همراه خواهد داشت،

با آگاهی از لزوم تلاش برای ایجاد یک نظام بین‌المللی مالی و اقتصادی براساس عضویت همگانی، مشاوره، پاسخ‌گویی و همچنین مشارکت مؤثر کشورهای در حال توسعه در سازمان بین‌المللی تصمیم‌گیرنده و مؤسسات تأثیرگذار بر روند کلی جامعه بین‌الملل به ویژه با در نظر گرفتن ملاحظات کشورهای در حال توسعه،

با تأکید بر گسترش و تقویت هر چه بیشتر همکاری‌های اقتصادی در جهت حصول منافع از دسته بندی‌های اقتصادی منطقه‌ای و به‌کارگیری توان اقتصادی مشترک به منظور کسب مزایای حاصل از چنین همکاری‌هایی برای همه کشورهای عضو،

با تعهد به تقویت رویکرد مشترک کشورهای در حال توسعه در روابط تجاری با کشورهای توسعه یافته از جمله از طریق تلاش در جهت ایجاد ساز و کارهای یکسان در تجارت، اتخاذ سیاستها و اقداماتی در جهت امکان دسترسی به بازار مانند حذف موانع تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای،

با تأکید مجدد بر تبعیت از اصول و اهداف منشور سازمان ملل متحد به عنوان اساس همکاری مؤثر و تلاش برای ایجاد دموکراسی در ساز و کارها و دستگاههای بین‌المللی تصمیم‌گیرنده در جهت دستیابی به نظم بین‌المللی عادلانه مبتنی بر حکومت قانون و اصول پذیرفته شده حقوق بین‌الملل از سوی جامعه جهانی،

با تصدیق و در عین حال تقدیر از دستاوردهایی که تاکنون سازمان بدست آورده و چگونگی تعامل موجود، و تمایل مضاعف به کنار به شیوه سازمانی، در جهت اجرایی شدن کامل توان گسترده کشورهای عضو به صورت فردی و دسته جمعی، برای همکاری‌های بیشتر اجتماعی - اقتصادی و پیشرفت پایدار،

با ابراز مجدد تمایل خود برای گسترش بیشتر همکاری‌های مؤثر در تمامی زمینه‌های ممکن در قالب سازمان دی - هشت و بالا بردن نسبی سطح توسعه به یک اتحادیه برتر و همچنین نقش‌آفرینی گسترده در اقتصاد جهانی و فرآیند جهانی‌سازی به عنوان هدف نهائی،

با عزم به توسعه و تقویت همکاری‌های جنوب - جنوب و افزایش مشارکت فعال در مؤسسات اقتصادی منطقه‌ای و جهانی،

با ابراز اراده خود برای تضمین پایداری محیط زیست در مسیر توسعه بلندمدت و مشارکت جهانی در تلاشهای همسو در جهت تحقق اهداف توسعه‌ای مورد پذیرش بین‌الملل،

با تأکید بر ضرورت نقش حاکمیت خوب و حکمرانی براساس قانون، هم در سطح ملی و هم بین‌المللی به منظور توسعه و رشد جامع، برابر و پایدار، با تصدیق لزوم تقویت چهارچوب حقوقی و نهادی سازمان به عنوان یک مؤسسه بین دولتی و کمک به تدوین اصول، قواعد و ارزشهای مورد نیاز، در خصوص مواد زیر توافق نموده‌اند:

فصل ۱- اهداف و اصول همکاری

اهداف

ماده ۱- اهداف دی - هشت عبارتند از:

الف) ترغیب و افزایش تلاشهای مشترک برای دستیابی به توسعه اجتماعی - اقتصادی پایدار از طریق استفاده مؤثر از توان اقتصادی و اجتماعی کشورهای دی - هشت

ب) افزایش رفاه، کاهش فقر و بهبود کیفیت زندگی مردمان کشورهای دی - هشت

پ) تقویت بیشتر مناسبات علمی، فنی، اجتماعی و اقتصادی در جامعه کشورهای عضو دی - هشت

ت) ترغیب فعالیت بخش خصوصی از جمله از طریق تشویق همکاری بین اتاقهای بازرگانی و صنعت، سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین شرکتهای خصوصی و مشارکت عمومی - خصوصی در جهت دستیابی به هدف بلندمدت توسعه ملی متوازن در کشورهای دی - هشت

ث) تقویت همکاری با سایر کشورها، سازمانهای منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین سازمانهای غیردولتی از نظر ترغیب ملاحظات و علایق کشورهای در حال توسعه

ج) حرکت در جهت نقش آفرینی مؤثر در اقتصاد جهانی متناسب با توان و ظرفیت جمعی

اصول و حوزه همکاری

ماده ۲-

۱- کشورهای عضو، متعهد به همکاری در راستای بیابیه استانبول و این منشور و همچنین تصمیم‌های گذشته و آینده سازمان می‌باشند.

۲- همکاری در چهارچوب سازمان براساس اصولی از قبیل برادری، صلح، گفتگو، عدالت، برابری، حاکمیت قانون و مردم سالاری استوار می‌باشد.

۳- مفاد این منشور بر حقوق و تعهدات دو جانبه و چندجانبه کشورهای عضو ناشی از عضویت آنها در سایر سازمانهای منطقه‌ای و بین‌المللی و به عنوان یکی از طرفهای موافقتنامه‌های بین‌المللی، تأثیر منفی نخواهد گذاشت.

۴- کشورهای عضو تمامی اختلاف‌های ناشی از تعامل اقتصادی بین خود و یا بین بخشهای خصوصی را از طریق روشهای مسالمت آمیز و به طور دوستانه طبق اصول احراز شده حل و فصل خواهند نمود.

۵- همکاری‌ها از جمله شامل تجارت، صنعت، ارتباطات و اطلاعات، مالی، بانکی، سرمایه‌گذاری‌های مشترک، گمرک، بیمه و خصوصی سازی، کشاورزی، توسعه روستایی، انرژی، معادن و مواد معدنی، حمل و نقل و تدارکات، کارگران مهاجر، نقل و انتقال پول و امور مالی خرد، علوم و فناوری، کاهش فقر و توسعه منابع انسانی، محیط زیست، بهداشت، گردشگری، و کمکهای بشردوستانه، و دیگر حوزه‌های ممکن که توسط شورای وزیران یا سران تصمیم گرفته شده است و مشاوره و هماهنگی سیاسی در گردهمایی‌های منطقه‌ای و بین‌المللی خواهند بود.

فصل ۲- عضویت

ماده ۳-

۱- اعضاء دی - هشت، هشت کشور بنیانگذار که پیشاپیش به عنوان طرفهای این منشور تلقی می‌شوند و دیگر کشورهایی هستند که ممکن است طبق بند (۲) ماده (۳) در آینده به این منشور بپیوندند.

۲- این منشور برای الحاق کشورهای عضو باز می‌ماند.

۳- هر کشور در حال توسعه که عضو سازمان ملل متحد می‌باشد و وابستگی‌های مشترک و روابط دوستانه با اعضاء بنیانگذار دارد، و به وفاداری به اهداف و اصول دی - هشت به گونه مندرج در این منشور متعهد می‌باشد، می‌تواند از طریق دبیرکل برای عضویت در سازمان اقدام نماید. سازمان می‌تواند به شرط توصیه شورای وزیران و تصویب مبتنی بر اجماع سران، کشورهای مزبور را به عنوان عضو بپذیرد. عضویت، به محض الحاق کشور درخواست کننده به این منشور، از طریق تسلیم سند تصویب به دبیرخانه نافذ می‌شود.

۴- کشورهای عضو به موجب منشور، از حقوق و تعهدات یکسانی برخوردار می‌باشند.

۵- کشورهای عضو به منظور اجرای مؤثر مفاد این منشور و رعایت تمامی تعهدات مربوط به عضویت، تمامی اقدامات را می‌پذیرند، به آنها احترام می‌گذارند و آنها را انجام خواهند داد.

ناظران

ماده ۴-

۱- سازمان براساس توصیه کمیسیون و مشروط بر تصمیم مبتنی بر اجماع شورای وزیران می‌تواند عضویت ناظر هر کشوری از اعضاء سازمان ملل متحد را که اهداف و اصول سازمان، به گونه‌ای که در این منشور ذکر شده است، می‌پذیرد و تمایل به همکاری مفید و عملی در فعالیتهای و اهداف سازمان داشته باشد، بپذیرد.

۲- سازمان بر مبنای توصیه کمیسیون و به شرط موافقت مبتنی بر اجماع شورای وزیران می تواند دیگر سازمانهای منطقه‌ای یا بین‌المللی را بپذیرد و عنوان ناظر را اعطاء نماید.

۳- سازمان بر اساس پیشنهاد کمیسیون و تصویب مبتنی بر اجماع شورای وزیران، می تواند سازمانهای غیردولتی از کشورهای عضو را که دارای تخصص در فعالیت‌های اولویت‌دار دی - هشت هستند، بپذیرد و عنوان ناظر را اعطاء نماید.

۴- بر اساس پیشنهاد کمیسیون، وضعیت ناظر توسط شورای وزیران معلق یا خاتمه داده می‌شود. تعلیق یا خاتمه بلافاصله پس از ارائه اطلاعیه به کشور مربوط نافذ خواهد شد.

۵- شورای وزیران در مورد ماهیت تعامل ناظران در طی جلسات سازمان و تعامل آنها با سازمان و دبیرخانه دی - هشت در راستای قواعد مربوط به وضعیت ناظر، تصمیم‌گیری می نماید.

فصل ۳- ارکان اصلی دی - هشت

ماده ۵-

۱- ارکان اصلی سازمان دی - هشت برای همکاری‌های اقتصادی عبارتند از:

الف) نشست سران کشورها یا دولت‌ها

ب) شورای وزیران

پ) کمیسیون

ت) دبیرخانه

نشست سران کشورها یا دولت‌ها

ماده ۶-

۱- نشست سران شامل سران کشورها یا دولت‌های عضو می‌باشد و به عنوان رکن عالی سازمان دی - هشت عمل می‌کند.

۲- نشست سران خط مشی و راهبردها را در همه زمینه‌ها بررسی و در مورد آنها تصمیم‌گیری می‌نماید تا اهداف سازمان حاصل گردد و هر موضوعی را نیز که از طرف اعضاء مهم تلقی گردد، بررسی می‌نماید.

۳- نشست سران هر دو سال یکبار به صورت چرخشی در یکی از کشورهای عضو تشکیل جلسه می‌دهد. نشست سران از طریق مشورت، در مورد محل و تاریخ جلسه بعدی خود، تصمیم‌گیری می‌نماید.

۴- دستور جلسه نشست سران توسط شورای وزیران با کمک کمیسیون و دبیرخانه تهیه می‌شود.

شورای وزیران

ماده ۷-

۱- شورای وزیران متشکل از وزرای خارجه کشورهای عضو می‌باشد. این شورا در راستای راهبردها و خط مشی اتخاذ شده در نشست سران عمل می‌نماید.

۲- شورا به منزله محلی برای تبادل نظرها و بررسی جامع تمامی مسائلی می‌باشد که پیش روی سازمان وجود دارد و همچنین صلاحیت دارد به عنوان بدنه‌ای تحت نظارت و رهنمود نشست سران تصمیم‌گیری نماید.

۳- شورا، گزارش‌هایی را که توسط کمیسیون ارائه شده است، بازنگری می‌نماید و پیشنهادهای و تصمیم‌ها را جهت ارائه به نشست سران تصویب می‌نماید. شورا می‌تواند هر وظیفه‌ای را که لازم می‌داند به کمیسیون محول نماید.

۴- شورا، مسئول آماده سازی تمام اسناد رسمی می‌باشد که باید مورد بررسی نشست سران قرار بگیرد.

۵- شورا سالی یکبار و در صورت نیاز، بیشتر از یکبار در قلمرو کشور عضوی که ریاست را عهده‌دار است یا هر کشور عضو دیگر یا مکانهای دیگر مورد توافق، تشکیل جلسه می‌دهد. شورا باید پیش از هر نشست سران تشکیل گردد.

کمیسیون

ماده ۸-

۱- کمیسیون رکن اجرائی سازمان است و تحت رهنمودهای شورای وزیران عمل می‌نماید.

۲- کمیسیون متشکل از مقامهای ارشد وزارت امور خارجه، ترجیحاً در مقام سفیر، می‌باشد که توسط دولت متبوع خود به عنوان عضو کمیسیون منصوب می‌گردند.

۳- هر عضو کمیسیون در کشور متبوع خود به عنوان کانون ملی تماس عمل می‌کند.

۴- کمیسیون گزارش فعالیت‌های خود را به شورا ارائه می‌نماید و همچنین پیش‌نویس مقدماتی دستور جلسه و برنامه کاری شورا و نشست سران را به شورا ارائه می‌کند و پیش‌نویس تصمیم‌ها و بیانیه‌ها را برای نشست سران تهیه می‌نماید.

۵- کمیسیون در صورت نیاز و بر حسب زمان کارگروه‌های دائمی و گروه‌های ویژه را ایجاد می‌نماید، گزارش‌های آنها را بررسی و بر فعالیت‌های آنها نظارت خواهد نمود.

۶- کمیسیون حداقل دو بار در سال تشکیل جلسه می‌دهد که یک جلسه آن دقیقاً قبل از جلسه شورا می‌باشد. کمیسیون به منظور بررسی مسائلی که توسط شورا یا نشست سران به آن محول شده باشد، هرگونه و هر زمان که لازم باشد جلسات ویژه یا فوق‌العاده تشکیل می‌دهد.

۷- کمیسیون براساس تصمیم‌ها و دستورهای شورا و نشست سران، دستور کار و برنامه کاری خود را اتخاذ می‌نماید.

دبیرخانه

ماده ۹-

۱- دبیرخانه، مسؤولیت آغاز، هماهنگی و نظارت بر اجرای همه فعالیت‌های دی - هشت و جلسات مربوط به ارکان اصلی و جلسات فنی را عهده دار می‌باشد.

مسئولیت‌ها، وظایف و مسائل دیگر که مجموعه فعالیتهای روزانه دبیرخانه را شامل می‌شود، در آیین‌نامه کارکنان تعریف شده است.

۲- دبیرخانه متشکل از دبیرکل که رئیس امور اداری سازمان می‌باشد و کارمندی است که براساس آنچه که در اسناد قانونی درج گردیده است توسط سازمان تعیین می‌شوند.

۳- دبیرکل به پیشنهاد و با تصمیم مبتنی بر اجماع شورای وزیران از بین شهروندان کشورهای عضو و با تصویب نشست سران برای یک دوره چهارساله غیرقابل تجدید طبق اصل چرخشی به ترتیب حروف الفبا با در نظر گرفتن شایستگی، درستی و تجربه منصوب می‌گردد. دبیرکل دارای رتبه سفیری در نظام دیپلماتیک کشور عضو خواهد بود.

ماده ۱۰-

۱- دبیر کل عهده دار مسئولیت‌های زیر می‌باشد:

- الف) هماهنگی و یکسان سازی وظایف سازمان و از جمله پی‌گیری مؤثر اجرای پیشنهادهای و تصمیم‌های ارکان اصلی دی - هشت
- ب) ارائه ابتکار عمل، پیشنهاد و گزارش به ارکان اصلی سازمان در خصوص موضوعاتی که ممکن است در خدمت یا به زیان اهداف سازمان باشد.
- پ) کمک به کشور میزبان برای تدارک جلسات نشست سران، شورای وزیران و کمیسیون در حد آماده سازی دستور کار جلسه و برنامه کاری با هماهنگی کشور عضوی که ریاست سازمان را بر عهده دارد.
- ت) کمک به کشور میزبان در آماده سازی جلسات دی - هشت در حد ارائه خدماتی همچون تهیه پیش‌نویس دستور جلسه، برنامه کاری، تصمیم‌ها، پیشنهادهای و بیانیه‌ها

گزارش‌های تمامی جلسات توسط کشور میزبان با مشورت نمایندگان از دبیرخانه که در جلسه حضور دارند آماده می‌شود، و بلافاصله پس از تأیید جهت توزیع بین کشورهای عضو، به طور رسمی به دبیرخانه ارسال می‌گردد.

ث) آماده‌سازی اسناد کاری و یادداشت‌ها به منظور اجرای تصمیم‌های اتخاذشده توسط نشست سران، شورای وزیران و سایر جلسات بخشی در حوزه وزیران ج) سازماندهی فعالیت‌ها و نشستهای بخشی و فنی با کمک کشورهای عضو

چ) تهیه برنامه کاری و بودجه سالانه دبیرخانه

ح) تسهیل و هماهنگی در برقراری ارتباط، مشورتها و تبادل اطلاعات بین کشورهای عضو، در مورد همه موضوعاتی که در حیطه کار سازمان و دارای اهمیت برای کشورهای عضو باشد.

خ) انجام هر مسئولیتی که توسط نشست سران یا شورای وزیران به آن واگذار می‌شود.

د) ارائه گزارش سالانه از عملکرد سازمان به شورای وزیران و گزارش دو سالانه به نشست سران

ذ) پیشنهاد ایجاد واحدهای ویژه و تابعه به منظور پیشبرد اهداف سازمان

ماده ۱۱- دبیرکل و کارمندان دبیرخانه در انجام وظایف خود نباید در پی کسب دستور از هیچ دولت یا مرجعی به جز سازمان باشند یا دستوری را بپذیرند. آنها باید از هرگونه عملی که ممکن است خدشه‌ای به موقعیت آنها به عنوان کارکنان بین‌المللی که تنها در مقابل سازمان مسئول هستند، وارد سازد اجتناب نمایند. کشورهای عضو باید به این شخصیت منحصر به فرد بین‌المللی احترام بگذارند و نباید به هیچ طریقی در تلاش برای تأثیرگذاری بر آنها در انجام وظایف ایشان باشند. شرایط خدمت کارکنان تابع آیین‌نامه کارکنان می‌باشد.

نمایندگی دبیرخانه

ماده ۱۲-

۱- دبیر کل به همراه کارمندان مورد نیاز در همه جلسات ارکان اصلی حضور می‌یابد و نطق شفاهی ایراد می‌نماید و بیانیه‌ها یا گزارش‌های کتبی را ارائه می‌کند و هر زمان که لازم باشد توضیحاتی را در مورد مسائل در حال بررسی ارائه می‌نماید.

۲- در غیاب دبیر کل، نماینده‌ای مشخص در جلسات ارکان اصلی سازمان به نمایندگی از وی حضور می‌یابد و می‌تواند نطق شفاهی ایراد نماید و هر زمان که لازم باشد در مورد مسائل در حال بررسی توضیح دهد.

۳- دبیر کل نمایندگی سازمان را در روابط خارجی بر عهده دارد. وی می‌تواند در صورت اقتضاء، یک یا چند نفر از کارکنان را به عنوان نماینده سازمان معین نماید.

۴- دبیر کل می‌تواند یک یا چند نفر از کارکنان را برای حضور در جلسات فنی اعزام نماید.

فصل ۴- جلسات فنی

ماده ۱۳-

۱- کشورهای عضو جلساتی همچون جلسات بخشی در حوزه وزیران، گروه‌های کاری، کارگاه‌ها، جلسات تبادل نظر و اطلاعات، مقام‌های فنی عالی رتبه، میزگردها، و نیروهای عملیاتی متشکل از متخصصین ارشد را به منظور تبادل نظر، بحث، مذاکره و ارائه پیشنهاد در زمینه فعالیت‌های دی - هشت و زمینه‌های همکاری را میزبانی می‌نمایند.

۲- وظایف همه جلسات فنی توسط کشور میزبان تعریف می‌شود و قبل از برگزاری جلسه مزبور مورد موافقت کشورهای عضو واقع می‌گردد.

۳- کشور میزبان با مشورت دبیرخانه، گزارش همه جلسات فنی را آماده می‌کند و آن را به منظور بررسی، پیشنهاد و پیگیری، بی‌درنگ به کمیسیون تسلیم می‌نماید.

فصل ۵- ریاست دی- هشت

ماده ۱۴-

۱- کشور عضوی که میزبان نشست سران است ریاست دی - هشت را عهده‌دار می‌شود و تا نشست بعدی سران تمامی تلاش خود را در جهت ارتقاء اهداف سازمان به کار می‌بندد.

۲- رئیس دی - هشت، ریاست تمام جلسات ارکان اصلی و فنی را بر عهده دارد. نماینده رئیس بعدی می‌تواند در تمامی جلسات دی- هشت به عنوان همکار رئیس در جلسه عمل کند.

فصل ۶- آیین کار

زبان رسمی

ماده ۱۵-

زبان انگلیسی به عنوان زبان رسمی سازمان در همه جلسات، اسناد و مکاتبات می‌باشد.

دستور کار جلسه

ماده ۱۶-

۱- دبیرخانه با مشورت رئیس دی- هشت و کشور میزبان، پیش‌نویس دستور کار جلسه را برای جلسات ارکان اصلی سازمان آماده می‌نماید.

۲- در مورد سایر جلسات دی - هشت، به جز مواردی که در بند (۱) بالا ذکر شد، کشور میزبان دستور کار جلسه، برنامه کاری، وظیفه و ترتیبات اجرایی را تهیه می‌کند و حداقل یک ماه قبل از جلسه مربوط، آنها را جهت توزیع در اختیار دبیرخانه دی- هشت قرار خواهد داد.

برگزاری جلسات

ماده ۱۷-

۱- جلسات ارکان اصلی براساس آیین کار سازمان اداره می‌گردد.

۲- حضور اکثریت نسبی کشورهای عضو، حد نصاب برای تشکیل جلسات دی- هشت می‌باشد.

۳- جلسات فوق‌العاده کمیسیون، شورا و یا نشست سران با درخواست کشورهای عضو برگزار می‌شود. یک یا چند کشور عضو می‌توانند پیشنهاد تشکیل جلسه فوق‌العاده کمیسیون، شورا و یا نشست سران را ارائه نمایند. پیشنهاد تشکیل جلسه به همراه اسنادی که تشکیل جلسه را توجیه می‌کنند حداقل سی روز قبل از تاریخ پیشنهادی به رئیس ارسال می‌گردد. رئیس درخواست تشکیل جلسه را به همراه اسناد مربوط بین کشورهای عضو توزیع می‌کند. جلسه فوق‌العاده جز در صورتی که حداقل یک کشور عضو، هفت روز پس از دریافت اطلاعیه، اعتراضی را مطرح نماید، تشکیل می‌شود. جلسه فوق‌العاده با موافقت رئیس، در قلمروی کشور درخواست کننده تشکیل می‌گردد.

۴- جلسات ارکان اصلی سازمان به صورت چرخشی در قلمرو کشورهای عضو برگزار می‌گردد. بنابراین هر کشور عضوی برای میزبانی جلسات فنی دی- هشت واجد شرایط می‌باشد. چگونگی میزبانی چنین جلساتی توسط کمیسیون تصمیم‌گیری می‌شود.

تصمیم‌گیری

ماده ۱۸-

۱- تمام تصمیم‌ها در نشست سران، شورا و کمیسیون با اجماع اتخاذ می‌گردد.

۲- تصمیم‌ها در جلسات فنی دی- هشت می‌تواند به وسیله اکثریت نسبی اعضای حاضر و رأی دهنده اتخاذ گردد. در صورت اختلاف نظر، کشور یا کشورهای مربوط می‌توانند مواضع خود را ثبت نمایند یا حق در نظر گرفتن قید تحدید تعهد را اعمال نمایند.

فصل ۷- روابط خارجی سازمان

ماده ۱۹ -

۱- دی - هشت می تواند روابط دوجانبه همکاری های سودمند با دیگر کشورها، سازمانهای منطقه ای یا بین المللی، مؤسسات، و سازمانهای غیردولتی به منظور ایجاد شریک و یا آغاز پروژه های مشترک را برقرار نماید. ماهیت و میزان چنین همکاری هایی با تصمیم مبتنی بر اجماع شورای وزیران مشخص خواهد شد.

۲- نمایندگان کشورها، سازمانهای بین المللی و منطقه ای، مؤسسات یا سازمانهای غیردولتی، به ابتکار کشور میزبان و به شرط اطلاع قبلی همه کشورهای عضو، می توانند به مراسم افتتاحیه و یا اختتامیه نشست سران دعوت شوند.

فصل ۸- حل و فصل اختلافها

ماده ۲۰ -

۱- در صورت بروز اختلاف بین دو یا چند کشور عضو در ارتباط با تفسیر یا اجرای این منشور، طرف های اختلاف برای بررسی و اتخاذ سامانه (سیستم) مناسب با یکدیگر مشورت و در صورت نیاز، اختلاف را به شورا ارجاع می نمایند. دبیرکل هم می تواند طرف مشورت قرار گیرد یا از وی درخواست شود تا از مساعی جمیله استفاده نماید.

۲- در صورت نقض جدی منشور یا عدم تبعیت، موضوع جهت بررسی و اتخاذ تصمیم مناسب به نشست سران ارجاع داده می شود.

فصل ۹- بودجه و امور مالی

بودجه

ماده ۲۱ -

۱- بودجه دبیرخانه از طریق حق عضویت کشورهای عضو براساس مقیاس ارزیابی ایجاد شده توسط شورای وزیران تأمین می شود.

۲- «مقررات مالی دبیرخانه دی - هشت» همه موضوعات مربوط به بودجه و امور مالی را دربر می‌گیرد. هرگونه اصلاح این مقررات مستلزم بررسی و تصمیم‌گیری مناسب از سوی شورا می‌باشد.

۳- دبیرخانه بودجه هر سال را قبل از پایان ماه مارس (فروردین) سال قبل تهیه می‌کند و آن را برای بررسی، پذیرش و ارائه توصیه‌هایی به شورای وزیران برای تصویب نهائی به کمیسیون تسلیم می‌نماید.

کمک‌های داوطلبانه

ماده ۲۲- در راستای اهداف و اصول دی - هشت، کمک‌های داوطلبانه و یا مشارکت‌های پروژه محور از کشورهای عضو دی - هشت، سایر کشورها، سازمان‌های بین‌المللی، نهادها، مؤسسات خصوصی، یا سازمانهای غیردولتی مورد استقبال قرار می‌گیرد. شیوه‌های لازم ناظر بر مدیریت چنین کمک‌هایی بر مبنای توصیه کمیسیون توسط شورا اتخاذ می‌گردد. کمک‌های مالی به همان شیوه بودجه معمول سازمان مشمول حسابرسی و بازرسی می‌باشند.

فصل ۱۰- مفاد حقوقی

شخصیت حقوقی دی - هشت

ماده ۲۳-

دی - هشت به عنوان یک سازمان بین دولتی از شخصیت و اهلیت حقوقی برخوردار است.

امتیازها و مصونیت‌ها

ماده ۲۴-

۱- دی - هشت در قلمرو کشورهای عضو، از شخصیت حقوقی و امتیازها و مصونیت‌هایی برخوردار خواهد بود که برای انجام وظایف و اجرای اهداف و مقاصد آن ضروری است.

۲- امتیازها و مصونیت‌های کارکنان دبیرخانه در کشور میزبان در موافقتنامه مقرر درج می‌گردد.

۳- نمایندگان کشورهای عضو و مقام‌های سازمان از امتیازها و مصونیت‌هایی که در موافقتنامه مقرر درج می‌شود، برخوردار می‌گردند.

کناره‌گیری

ماده ۲۵-

۱- هر کشور عضو می‌تواند از طریق ارسال اطلاعیه رسمی به دبیرخانه دی- هشت از سازمان کناره‌گیری نماید.

۲- کناره‌گیری در پایان سال مالی تاریخ اطلاعیه نافذ می‌شود، تمامی تعهدات تا اتمام کامل آنها، معتبر خواهند بود.

فصل ۱۱- اصلاحات

ماده ۲۶-

۱- هر کشور عضو از طریق دبیرخانه می‌تواند اصلاحاتی را در مورد این منشور پیشنهاد نماید. اصلاحیه منشور بنا به پیشنهاد کمیسیون توسط شورا انجام می‌گردد.

۲- اصلاحات این منشور برای تمامی اعضاء زمانی لازم‌الاجراء می‌گردد که اعضاء شورا آن را با اجماع پذیرفته باشند و طبق فرآیندهای قانون اساسی کشورهای متبوع، همه اعضاء شورا آن را به تصویب رسانده باشند.

فصل ۱۲- مفاد پایانی

ماده ۲۷-

۱- منشور توسط کشورهای عضو طبق رویه قانون اساسی کشورهای متبوع آنها تصویب خواهد شد و سند تصویب به دبیرخانه سپرده می‌شود. دبیرخانه پس از دریافت سند تصویب، کشورهای عضو را به صورت رسمی آگاه می‌نماید.

۲- منشور از اولین روز ماه بعد از تاریخی لازم الاجراء می شود که دبیرخانه، اسناد تصویب پنج کشور عضو را دریافت نماید.

۳- منشور برای هر کشور عضوی که پس از تاریخ لازم الاجراء شدن منشور، آن را تصویب نماید، همانطور که در بند (۲) پیش بینی شده است در تاریخی لازم الاجراء می شود که آن کشور سند تصویب را به دبیرخانه می سپارد.

۴- این منشور در یک نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم شده است. برای گواهی مراتب بالا، امضاء کنندگان زیر که برای این منظور مجاز می باشند، این منشور را امضاء نموده اند.

این سند در اسلام آباد پاکستان تاریخ ۲۲ نوامبر ۲۰۱۲ میلادی (۱۳۹۱/۹/۲ هجری شمسی) در یک نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم شده است. ب

- از طرف جمهوری مردمی بنگلادش

- از طرف جمهوری عربی مصر

- از طرف جمهوری اندونزی

- از طرف جمهوری اسلامی ایران

- از طرف مالزی

- از طرف جمهوری فدرال نیجریه

- از طرف جمهوری اسلامی پاکستان

- از طرف جمهوری ترکیه

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور

مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین به شرح پیوست نسبت به لایحه منشور

سازمان همکاری اقتصادی هشت کشور در حال توسعه تقدیم می‌گردد.

معاونت قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور

مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- در اجرای بند (۲):

در طرح/الایحه تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است.

رعایت نشده است، متن اصلاحی طرح/الایحه به ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۴):

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح/الایحه تقدیمی با قانون اساسی مغایرت ندارد.

دارد. اصل/اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

طرح/الایحه تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(ه) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.

دارد.

اصل/اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح/الایحه تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.

دارد.

موارد مغایرت و دلیل آن به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح/الایحه تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد.

موارد مغایرت و دلیل آن به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس؛

وضعیت طرح/الایحه تقدیمی از جهت رعایت مقررات آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

به شرح زیر می باشد:

ماده ۱۳۱-

۱- موضوع و عنوان مشخص دارد
 ندارد

۲- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد
 ندارد

۳- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد
 ندارد

ماده ۱۳۴- قبلاً تقدیم نگردیده است

- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون:

(موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

با انقضاء شش ماه

با تغییر اساسی

بدون تغییر اساسی

بیش از انقضاء شش ماه

تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس

تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد.

نمی باشد.

ماده ۱۳۶- امضای مقامات مسئول را دارد.

ندارد.

ماده ۱۴۲- طرح / لایحه تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده مواجه با ایراد نمی باشد.

بیش از یک موضوع مواد متعدد می باشد.

ماده ۱۴۴- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

نشده است. موارد و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ماده ۱۸۵- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به $\frac{2}{3}$ رأی نمایندگان ندارد.

می شود دارد.

تعداد ..... برگ اظهارنظر به عنوان ضمیمه تقدیم می شود.

مدیرکل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات

کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- در اجرای بند (۱):

الف- درخصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد

وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- درخصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد

وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی‌های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است.

لازم نیست.

تعداد بیست و شش برگ سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

سوابق قانونی

اصل هفتاد و هفتم قانون اساسی

عهدنامه ها، مقاله نامه ها، قراردادها و موافقت نامه های بین المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در گروه هشت کشور در حال توسعه (گروه دی-۸)

ماده واحده- به دولت اجازه داده می شود در «گروه هشت کشور در حال توسعه (گروه دی-۸)» به شرح بیانیه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط، اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرائی طرف عضویت برعهده دولت است.

اجرای بند (۱۰) این بیانیه از طرف جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است.

اداره قوانین

دایره چاپ و توزیع